

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני י"א באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ס"ד

1. משנה - באלו סוגי פתחים נחלקו ר' אליעזר וחכמים האם פותחים בהם את הנדר?

- א. בכבוד אביו ואמו - שאומרים לו אילו היית יודע שמבזין אביך ואמך על שאתה קל בנדריים. לר"א פותחים. וחכמים אוסרין.
- ב. מודים חכמים לר' אליעזר, בדבר שבינו לבין אביו ואמו, כגון שאסר עליהם נכסיו, שפותחין לו בכבוד אביו ואמו.
- ג. ועוד אמר רבי אליעזר: פותחין בנולד, וחכמים אוסרין.

2. אלו דוגמאות של נולד שנינו?

- א. אמר קונם שאני נהנה לאיש פלוני, ונעשה האיש סופר או שהיה משיא את בנו, ואמר אילו הייתי יודע וכו' לא הייתי נודר.
- ב. קונם לבית זה שאני נכנס, ונעשה בית הכנסת, אמר אילו הייתי יודע וכו' לא הייתי נודר.

3. מה הכוונה במה שאמרו לר' צדוק 'א"כ אין נדריים'?

- א. אביי: אם כן, אין נדריים ניתרין כדון, שמא נדר גם כשהיה יודע שמזלזל בכבוד המקום ולא יעז להודות בזה לחכם.
- ב. רבא: א"כ, לא יבואו להישאל לחכם, וכל אחד יתיר לעצמו בפתח זה.

4. מודין חכמים לרבי אליעזר, בדבר שבינו לבין אביו ואמו, שפותחים לו בכבוד אביו ואמו. מה הטעם?

- א. טעמם של חכמים שלא פותחין בדרך כלל בכבוד אביו ואמו הוא מאותו טעם שלא פותחים בכבוד המקום. ולפ"ז יש לפרש הטעם כאן שפותחים:
- א. לאביי - כאן כיון שכבר החציף פניו בעבר לידור את אביו ואמו, יעז לומר לחכם ואין חשש שישקר.
- ב. לרבא - כיון שהורגל בשאר הנדריים שצריך לילך לחכם, אין חשש כאן שיתיר לעצמו בלא חכם.

5. מה טעמו של ר' אליעזר שפותחין בנולד?

- א. הקב"ה התיר את שבועת משה שלא לשוב למצרים 'כי מתו כל האנשים', והרי מיתה נחשבת נולד.
- ב. ורבנן עונים - שלא מתו ממש שהרי כל מקום שנאמר נצים ונצבים - אינן אלא דתן ואבירים, והם היו שונאיו של משה וידוע שהיו בחיים גם לאחמ"כ, אלא כוונת הפסוק שירדו מנכסיהן, שכן עני חשוב כמת, ואין הוכחה לנולד [עניות מצויה].

6. ארבעה חשובין כמת. אלו הן?

- א. עני - דכתיב: כי מתו כל האנשים,
- ב. מצורע - דכתיב: אל נא תהי כמת,
- ג. וסומא - דכתיב: במחשכים הושיבני כמתני עולם,
- ד. מי שאין לו בנים - דכתיב: הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי.